

Punkt 9.

Høringssvar til Vandområdeplan 2015-2021

2013-31346

Miljø- og Energiudvalget indstiller, at byrådet godkender,

- høringssvar fra Aalborg Kommune til Vandområdeplan 2015-2021 for Vandområdedistrikt I – Jylland og Fyn inkl. udkast til bekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer, og
- høringssvar, udarbejdet af Limfjordsrådet.

Beslutning:

Anbefales.

Mai-Britt Iversen var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Indledning

Statens forslag til Vandområdeplanerne er i offentlig høring i perioden fra 22. december 2014 til 23. juni 2015. Aalborg Kommune er omfattet af Vandområdeplan Jylland og Fyn og har derfor mulighed for at komme med kommentarer og indsigelser til denne.

Aalborg Kommunes samlede høringssvar er udarbejdet af Miljø- og Energiforvaltningen i samarbejde med By- og Landskabsforvaltningen.

Vandområdeplaner 2015-2021

Udmøntningen og dermed opbygningen af Vandområdeplanerne 2015-2021 er ændret i forhold til Vandplanerne gældende for første planperiode (2009-2015). Ændringen består bl.a. i, at vandplanlægningens bindende elementer fremgår af bekendtgørelser, mens selve Vandområdeplanerne ikke er bindende. Det betyder, at det er de til enhver tid gældende bekendtgørelser, der fastsætter bindende miljømål og indsats. De retningslinjer, der fremgik af første generations vandplaner, er som hovedregel indarbejdet i bekendtgørelserne.

Vandområdeplanerne gældende for 2015-2021 baseres på en opdatering og en videreførelse af Vandplanerne for første planperiode (2009-2015). En samlet oversigt over miljømål og indsatsprogrammer kommer dermed til at fremgå af de to bekendtgørelser – Bekendtgørelse om miljømål og Bekendtgørelse om indsatsprogrammer.

De endelige Statslige Vandområdeplaner 2015-2021, inkl. bekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer, skal offentliggøres senest den 22. december 2015.

Bemærkninger til vandløbsindsatser

Forud for offentliggørelsen af vandområdeplanen har der været en proces, hvor kommunerne sammen med Vandrådet har indmeldt forslag til strækninger og indsats typer for vandløbsindsatsen. Aalborg Kommune noterer, at staten i store træk har medtaget de indsats, som Aalborg Kommune har indmeldt. Der er dog en enkelt delstrækning i Romdrup Å, som staten ikke medtog. Denne strækning medtages i høringssvaret. Strækningerne, som Aalborg Kommune indmeldte til staten, blev behandlet af byrådet den 22. september 2014 (punkt 14).

Jf. bekendtgørelsen om indsatsprogrammer skal Aalborg Kommune gennemføre indsats på i alt ca. 35 km vandløb samt fjerne 4 spærringer. Indsats typerne består i udlægning af grus og sten, plantning af træer, genslyngning af vandløb, genskabelse af ådale. På kortbilag 3 ses, hvilke vandløbsstrækninger, der er tale om. Det er kommunen, som udfører arbejdet, og staten, som finansierer.

Aalborg Kommune tilslutter sig Limfjordsrådets høringssvar. Desuden har Aalborg Kommune andre generelle kommentarer, som fremgår af Aalborg Kommunes høringssvar.

Foruden de generelle bemærkninger har Aalborg Kommune bemærkninger til 2 projekter. Bemærkningerne drejer sig om sammenhæng mellem Vandmiljøplan 1 og vandområdeindsatser ved Binderup Mølle Dambrug i Binderup Å og St. Restrup Dambrug i Hasseris Å. Begge projekter drejer sig om fjernelse af spærring ved store opstemninger, der er medtaget som indsats i Vandplan 1. Opstemningerne har en negativ påvirkning på meget lange strækninger opstrøms. Disse strækninger havde Aalborg Kommune mulighed for at indmelde som indsats i vandområdeplanen, men valgte ikke at gøre dette, idet kommunen forudsatte, at de negativt påvirkede strækninger oven for stemmeværkerne (dæmningerne) vil blive løst ved fjernelse af disse, som det også fremgår af Aalborg Kommunes forundersøgelser ved de 2 projekter, i overensstemmelse med retningslinjerne i Vandplan 1.

Når Aalborg Kommune skal søge om midler til realisering af disse 2 projekter, kan der opstå det dilemma, at staten ikke betragter de 2 projekter som omkostningseffektive, hvis der alene ses på statens referenceværdier for fjernelse af spærringerne. Betragtes de 2 projekter i stedet som dels en fjernelse af en spærring og dels som ådalsprojekter, vil begge projekter være omkostningseffektive. Der er tale om meget store miljøgevinst for Binderup Å og Hasseris Å ved de 2 projekter.

Aalborg Kommune tager derfor forbehold for, at staten afsætter de nødvendige midler til de 2 projekter, og sammentænker økonomien i de 2 planer.

Vandindvindings påvirkning af overfladevand (vandløb)

Naturstyrelsen har udarbejdet en rapport – ”Vurdering af effekten af vandindvinding på vandløbs økologiske tilstand”, som fremover er tænkt brugt som grundlag for vurderingen af påvirkningen af grundvandsindvinding på vandløbenes økologiske tilstand.

Det synes uheldigt, at rapporten tager afsæt i den konkrete tilstand for vandløbene som vurderingsgrundlag for, om der er en acceptabel påvirkning af vandløbenes økologiske tilstand. Tilstanden i vandløb er således påvirket af en lang række andre faktorer og vil dermed variere alt efter forureninger, naturlige udsving i bestandsstørrelser mv. Rapporten giver derfor et meget usikkert grundlag at vurdere på, om der kan gives tilladelse til indvinding eller ej.

Det anbefales, at der udarbejdes et nyt fagligt grundlag (ny national beregningsmodel) til vurdering af vandindvindings påvirkning af vandløbs økologiske tilstand. Et sådant fagligt grundlag bør bygge på generelle retningslinjer af hvilken vandmængde, der som minimum skal opretholdes i vandløb, som det også fremgår af Vandplan 1. Indvinding af overfladevand bør også indgå i et sådan fagligt grundlag. En national beregningsmodel vil sikre et ensartet datagrundlag i forbindelse med behandling af indvindingstilladelserne over hele landet.

Indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse som indsats

Det fremgår af Vandområdeplanerne 2015-2021 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn, at: ”Den mere målrettede indsats over for drikkevand, herunder også drikkevandsforekomster, varetages herudover af de kommunale indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse. Derudover er der en række indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, som blev udarbejdet før, at indsatsplanerne blev et middel til at opnå de kemiske miljømål i Vandområdeplanerne. Der er p.t. ikke afsat penge til at revidere disse gamle indsatsplaner, hvor der ikke er taget højde for miljømålene i Vandområdeplanerne.

En stor del af de indsatsplaner, der udarbejdes i Danmark, har hovedfokus på indvindingsoplande til almene vandværker og ikke områder med særlige drikkevandsinteresser, der arealmæssigt er de største. Baggrunden, for at fokus i indsatsplanerne er på indvindingsoplande og ikke område med særlige drikkevandsinteresser, er, at det er vandværkerne, der skal gennemføre en stor del af indsatserne i planerne. Vandværkerne har kun en direkte økonomisk interesse i at beskytte vandværkets eget indvindingsopland. Indvindingsoplandene dækker arealmæssigt en lille del af grundvandsforekomsterne, og den reelle beskyttelse, der gennemføres i disse områder med baggrund i indsatsplanerne for grundvandsbeskyttelse, vil bidrage minimalt til forbedring af den kemiske tilstand i grundvandsforekomsterne. Derfor finder Aalborg Kommune, at en ekstra indsats er nødvendig, hvis der skal sikres en forbedring af den kemiske tilstand i grundvandsforekomsterne.

Byudvikling og grundvand – retningslinje 40 og 41

Retningslinjerne 40 og 41 er ikke på nuværende tidspunkt indarbejdet i en bekendtgørelse. Aalborg Kommune gør i den forbindelse opmærksom på, at der ønskes en lempelse af de krav, der stilles til redegørelsen for byudvikling i forhold til retningslinjerne 40 og 41, herunder den opfølgende og udmøntende ”trinmodel”. Aalborg Kommune ønsker med lempelsen at få et større råderum, det vil sige en større rolle til at kunne udarbejde nogle konkrete vurderinger og beslutninger i forhold til byudvikling og grundvand.

Bemærkninger til Limfjordsrådets høringssvar

Miljø- og Energiforvaltningen og By- og Landskabsforvaltningen tilslutter sig Limfjordsrådets udkast til høringssvar.

Aalborg Kommunes og Limfjordsrådets høringssvar

Aalborg Kommunes samlede udkast til høringssvar til Vandområdeplanerne er vedlagt som bilag 1, og udkast til høringssvar udarbejdet af Limfjordsrådet er vedlagt som bilag 2.

Samlet vurdering

Den faglige kvalitet af vandplanen er reduceret markant for hver gang der er lavet en ny version. Kvaliteten er nu så ringe, at det anbefales at dette påpeges tydeligt i høringssvaret. I Høringssvaret findes derfor detaljerede gennemgange af de faglige og juridiske problemer.

Derudover er der følgende væsentlige bemærkninger

- 1) Den meget stive praksis hos staten til vurdering af omkostningseffektiviteten kan forhindre gennemførelse af de vigtigste vandplan projekter i Aalborg.
- 2) I forhold til vandløb og grundvand, har staten i vandområdeplanen og med bekendtgørelser skubbet opgaven over til kommunerne, således at de med vandområdeplan 2 er i mål. I forhold til N og P, hvor indsatskravet er angivet fra 7800 tons i forhold til de oprindelige 19.000 tons. Vandområdeplanen udpeger alene en indsats i forhold til vådområder og lavbundsdaale på 1600 tons. Den resterende indsats skal findes i et tvær ministerielt arbejdsgruppe!!.
- 3) Antallet af Vandløb der er "omfattet af kravene" i vandområdeplan om god økologisk tilstand er på landsplan reduceret fra 28.700 km til 18.900 km. Omfanget af vandløb, der indgår i vandområdeplan Jylland-Fyn, er således også reduceret væsentligt. Aalborg Kommune finder, at der bør åbnes op for at inddrage vandløb med væsentlig miljømæssig værdi ud over de vandløb, der allerede indgår i planen, i vandområdeplanens indsatsprogrammer.
- 4) Aalborg Kommune noterer, at staten i store træk har medtaget de indsatser, som Aalborg Kommune har indmeldt . idet de meget store miljøgevinster ved Binderup Å og Hasseri Å kun kan sikres finansieres ved, at staten sammentænker økonomien i de 2 projekter for at der kan opnås omkostnings effektivitet.
- 5) Det er meget problematisk, at det faglige grundlag for vurdering af vandindvindernes påvirkning af vandløbene er af ringe kvalitet, idet Aalborg Kommune har svært ved fagligt at kunne stå i mål herfor. Derudover er den viden om en overudnyttelse af vandløbene som findes i Aalborg Kommune ikke afspejlet i Vandområdeplanen.
- 6) Ligesom i første vandplan mangler der rigtige mange data som anvendes som begrundelse for at udsætte en indsats.
- 7) Det forekommer meget bekymrende, at der ikke er sammenhæng mellem vandområdeplanen´s konklusion *"Der foreligger ikke viden om sammenhængen mellem grundvandets kemiske tilstand og påvirkning af vandløb, søer, kystvande og grundvandsafhængige terrestriske naturtyper"* og de netop afsatte 227 mio kr. til udbredelse af den igangværende kortlægning af grundvandet fremtil 2020, idet der ikke lader til at disse midler skal anvendes til at løse dette problem.

Bilag:

Bilag 1 - Høringssvar - Vandområdeplanerne 2015-2021 (inkl. BEK om indsatsprogrammet og miljømål)

Bilag 2 - Limfjordsrådets forslag til høringssvar til forslag til Vandområdeplan 2015-2021 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn 5

Bilag 3 - Kortbilag der viser, hvilke målsatte vandløb som Aalborg Kommune skal lave indsatser i